

MELLERUDS
KOMMUN

Intern kontroll

Uppföljning 4 – bokslut

Nämnd: Kommunstyrelseförvaltningen

Datum: 2021-02-09

Beslutsnummer:

1 Kontroll uppföljning

Dokumentation av den interna kontrollen och avvikelser

Arbetet mot bakgrund av de av nämnden beslutade åtgärderna ska dokumenteras i Stratsys. Dokumentationen utgör underlag dels för rapportering till de förtroendevalda, dels för beslut om åtgärder och utveckling av arbetet.

Det är viktigt att dokumentera kontrollerna och resultatet av både lyckade kontroller och avvikelser.

Följ upp och rapportera resultat

Minst en gång per kvartal, i samband med prognos/bokslut ska nämnden följa upp hur arbetet med intern kontroll fortlöper. Av nämndens årsarbets-hjul ska det framgå när uppföljning av den interna kontrollen ska ske. Uppföljningen ska ta upp vissa specifika frågor (se intenkontrollplanen).

I anslutning till de ekonomiska prognostillfällena ska nämnden rapportera resultatet av arbetet med den interna kontrollen till kommunstyrelsen: när första prognos redovisas till fullmäktige, i samband med delårsbokslut och årsbokslut. Rapporteringen består dels av ett skriftligt underlag som hämtas ur Stratsys, dels en muntlig rapport från presidiet vid bokslutsdialogen. Vid rapportering till styrelsen ska även skriftlig rapportering ske till kommunens revisorer.

Kommunstyrelsen utvärderar kommunens samlade system för intern kontroll och föranstaltar om förbättringar i de fall de behövs med utgångspunkt från nämndernas uppföljningsrapporter. Uppgiften är en del i styrelsens uppsiktsplikt över nämnderna. I samband med nämndernas rapportering till styrelsen kallas även kommunens bolag och de kommunalförbund som kommunen deltar. Syftet är att styrelsen även ska informera sig om hur den interna kontrollen fungerar inom dessa verksamheter.

Figur 4. Process för rapportering till nämnden och kommunstyrelsen.

Avvikelser

Det är viktigt att dokumentera kontrollerna och resultatet av både lyckade kontroller och avvikelser. Vid identifierade avvikelser ska rapportering ske enligt kontrollplanen. En avvikelse innebär per automatik en förväntan om att bristen ska rättas till. Dokumentera även vidtagna åtgärder med anledning av avvikelsen.

Vid identifierad avvikelse vid kontroll som utförs av central förvaltning ska genast dels ansvarig chef kontaktas liksom berörd förvaltning.

Avvikelser som identifieras inom en förvaltning ska genast rapporteras till nämnden.

Identifierade avvikelser och vidtagna åtgärder ska rapporteras till nämnden och kommunstyrelsen senast vid ordinarie rapportering.

2 Uppföljning åtgärder

2.1 Uppföljning åtgärder

Riskanalys	Risk	Beslut om åtgärd	Status	Ansvarig + Rapportering-sansvarig	Startdatum + Av-stämningdatum + Slutdatum	Kommentar 2020
 Behov av ramavtal (central risk) Det finns ett stort behov av avtal för inköp. Idag finns få avtal.	9	Ta fram plan för behov av ramavtal I samverkan med övriga förvaltningar, och eventuellt andra kommuner, ta fram en plan för behov av ramavtal med utgångspunkt i befintliga avtal samt o föreslå områden med behov av nya ramavtal utifrån av omfattningen av inköp	 Genomförd	Karl-Olof Petersson Elisabeth Carlstein	2019-03-19 2020-12-31	Kvartal 4 2020 2020-10-07 En genomlysning har gjorts av kommunens inköp för att kartlägga inom vilka kategorier det saknas avtal. Den visades att det saknas avtal inom ett fåtal områden. Dessa områden kommer läggas in i upphandlingsplanen. I undersökningen framkom även att några avtalsområden behöver omfatta fler varor och tjänster. Detta kommer vägas in vid framtida upphandlingar. (Elisabeth Carlstein)
 Delegering (central risk) Ej följsamhet av delegering, inkl. anmälan av delegeringsbeslut. Brist på utbildning om hur det ska fungera.	6	Genomlysning av delegationsordningen Gå igenom gällande delegationsordning och ta fram förslag till eventuellt behov av revidering.	 Ej genomförd	Karl-Olof Petersson Karl-Olof Petersson	2020-01-01 2020-12-31	
		Utbildning Utbildning för befattningar som fått delegation och bl.a. innefatta vad delegation innebär och återrapportering.	 Ej genomförd	Karl-Olof Petersson Karl-Olof Petersson	2020-01-01 2020-12-31	
 Informationssäkerhet Brister i arbetet med informationssäkerhet.	12	Identifiera vad som behöver säkras upp för informations-säkerhetsarbetet Identifiera vad som behöver säkras upp i inom kommunens informationssäkerhetsarbete. Det behöver vara tydligt vem som har vilket uppdrag. Bör kontrolleras under 2019	 Pågående	Karl-Olof Petersson Torbjörn Svedung	2018-03-19 2020-12-31	Kvartal 4 2020 2021-01-27 Arbetet fortsätter att släpa efter på grund av resursbrist. Men pågå! Slutdatum är dock svårt att sätta då detta arbete inte kan ges den prioritet som skulle behövas. (Torbjörn Svedung)

Riskanalys	Risk	Beslut om åtgärd	Status	Ansvarig + Rapportering-sansvarig	Startdatum + Av-stämningdatum + Slutdatum	Kommentar 2020
 Jäv Risk för jäv på grund av nära relationer.	8	Utbildning Utbildning	 Genomförd med avvikelser	Karl-Olof Petersson Jeanette Sjölund	2019-01-01 2020-12-31	Kvartal 4 2020 2021-01-11 Samtliga förvaltningar har fått utbildning i ämnet jäv. (Jeanette Sjölund)
 Kontanthantering (central risk) Risk är dels att pengar hamnar i fel ficka. Dels att personalen utsätts för rånrisk i samband med kontanthantering.	4	Regelverket för kontanthantering Göra färdigt och implementera regelverket för kontanthantering	 Pågående	Karl-Olof Petersson Elisabeth Carlstein	2020-01-01 2020-12-31	Kvartal 2 2020 2020-10-07 En inventering pågår av samtliga försäljningsställen. Syftet är att minimera kontanthantering på de ställen de som det är möjligt och istället använda kort och swish som betalningsmedel. Samtliga försäljningsställen informeras om reglerna. (Elisabeth Carlstein)
 Personssäkerhet i simhallen Risk för läckor av kemikalier.	12	Ta fram rutin Ta fram en dokumenterad rutin för förebyggande arbete för samt vid läcka av kemikalier	 Pågående	Karl-Olof Petersson Catharina Åbom-Häll	2019-01-01 2020-12-31	Kvartal 2 2020 2020-10-08 Rutinen och förebyggande arbete har påbörjats men är inte klart. (Linnéa Stockman)
 Representation (central risk) bör arbetas med 2019 Risken vid representation är att redovisningskraven ej följs.	4	Att rutinen för representation blir känd i verksamheterna Att rutinen för representation blir känd i verksamheterna	 Ej genomförd	Karl-Olof Petersson Jeanette Sjölund	2020-01-01 2020-12-31	Kvartal 3 2020 2020-09-08 Oklart vad som avses. Det finns inget dokument att finnas som kallas rutin för representation. Är det fråga om att göra innehållet i Traktamentsavtalet känt? (Jeanette Sjölund)
 Styrdokument Gamla och inaktuella styrdokument som inte stödjer verksamheten	6	Kartläggning Kartläggning av samtliga styrdokument.	 Ej genomförd	Karl-Olof Petersson Karl-Olof Petersson	2020-01-01 2020-12-31	

3 Uppföljning kontroller

3.1 Uppföljning kontroller

Riskanalys	Risk	Kontroll	Status	Ansvarig + Rapportering-sansvarig	Startdatum + Av-stämningdatum + Slutdatum	Kommentar
<p>Behov av ramavtal (central risk) Det finns ett stort behov av avtal för inköp. Idag finns få avtal.</p>	9	<p>Plan för upphandling Följa upp vilka stora områden som saknar avtalsleverantörer</p>	✓ Genomförd	Elisabeth Carlstein	2019-09-02 2020-04-30, 2020-08-30, 2020-12-30 2020-12-31	<p>Kvartal 4 2020 2020-10-07</p> <p>En genomlysning av kommunens inköp har gjorts. Den visade att det var få områden som saknade avtal. Dessa områden kommer att läggas in i upphandlingsplanen. I undersökningen framkom även att fler områden behöver omfatta fler varor och tjänster. Detta kommer beaktas vid framtida upphandlingar.</p> <p>(Elisabeth Carlstein)</p>
<p>Delegering (central risk) Ej följsamhet av delegering, inkl. anmälan av delegeringsbeslut. Brist på utbildning om hur det ska fungera.</p>	6	<p>Rapportering Rapportering av åtgärd.</p>	✗ Genomförd med avvikelser	Karl-Olof Petersson Jeanette Sjölund	2020-01-01 2020-04-30, 2020-08-30, 2020-12-30 2020-12-31	<p>Kvartal 4 2020 2021-01-20</p> <p>Delegationsordningen är under översyn och i samband med det har framkommit att det finns brister avseende återkoppling av beslut genomförda på delegation.</p> <p>(Jeanette Sjölund)</p>
<p>Egna utlägg via lön (central risk) Risken är egna utlägg via lön i samband med köp utan rekvisition, faktura eller felaktig attestant.</p>	6	<p>Stickprov</p>	✗ Genomförd med avvikelser	Karl-Olof Petersson Jeanette Sjölund	2020-01-01 2020-01-31, 2020-02-29, 2020-03-29, 2020-04-29, 2020-05-29, 2020-06-29, 2020-07-29, 2020-08-29, 2020-09-29, 2020-10-29, 2020-11-29, 2020-12-29 2020-12-31	<p>Kvartal 4 2020 2021-01-22</p> <p>Inga stora avvikelser. Det har dock under perioden förekommit att kvitto saknats, att kontosträng saknas helt eller i delar. I samtliga fall sänds underlagen åter för komplettering.</p> <p>(Jeanette Sjölund)</p>

Riskanalys	Risk	Kontroll	Status	Ansvarig + Rapportering- sansvarig	Startdatum + Av- stämningdatum + Slutdatum	Kommentar
 Informationssäkerhet Brister i arbetet med informationssäkerhet.	12	Kontroll av arbetet med informationssäkerhet Kontroll av att arbetet med informationssäkerhet har påbörjats enligt plan under året.	 Pågående	Karl-Olof Petersson Torbjörn Svedung	2019-08-15 2020-04-30, 2020-08-30, 2020-12-30 2020-12-31	Kvartal 4 2020 2021-01-27 Arbetet fortsätter att släpa efter på grund av resursbrist. Men pågår! Slutdatum är dock svårt att sätta då detta arbete inte kan ges den prioritet som skulle behövas. (Torbjörn Svedung)
 Jäv Risk för jäv på grund av nära relationer.	8	Kunskapskontroll Kunskapskontroll	 Genomförd	Karl-Olof Petersson Jeanette Sjölund	2019-01-01 2020-12-31 2020-12-31	Kvartal 4 2020 2021-01-20 Information om jäv och dialog kring detta har genomförts i samtliga ledningsgrupper som inte själva har arbetat med frågan internt inom förvaltningen. (Jeanette Sjölund)
 Kontanthantering (central risk) Risk är dels att pengar hamnar i fel ficka. Dels att personalen utsätts för rånrisk i samband med kontanthantering.	4	Rapportering Rapportering av beslutad åtgärd.	 Pågående	Karl-Olof Petersson Elisabeth Carlstein	2020-01-01 2020-04-30, 2020-08-30, 2020-12-30 2020-12-31	Kvartal 4 2020 2020-10-07 En inventering pågår av samtliga försäljningsställen. Syftet är att minimera kontanthantering på de ställen de som det är möjligt och istället använda kort och swish som betalningsmedel. Samtliga försäljningsställen informeras om reglerna. (Elisabeth Carlstein)

Riskanalys	Risk	Kontroll	Status	Ansvarig + Rapportering-ansvarig	Startdatum + Avstämningsdatum + Slutdatum	Kommentar
<p>Löneutbetalningar och arvoden (central risk) Risken är felaktiga utbetalningar av arvoden och löner. Risken finns att underlag kan komma vid fel tid eller inte kommer in alls. Detta kan leda till felaktiga utbetalningar. Felaktiga uppgifter registrerat i lönesystemet</p>	8	<p>Stickprovskontroller Vid utbetalningar av löner och arvoden ska rätt uppgifter vara registrerade i systemet samt ska underlagen för utbetalning vara korrekta. Stickprovskontroll ska göras genom att kontrollera underlag och utbetalningar. Kontrollen ska innefatta stickprov per förvaltning och nämnd.</p>	<p>✘ Genomförd med avvikelser</p>	Karl-Olof Petersson Jeanette Sjölund	2018-03-19 2018-03-31, 2018-04-30, 2018-05-30, 2018-06-30, 2018-07-30, 2018-08-30, 2018-09-30, 2018-10-30, 2018-11-30, 2018-12-30 2018-12-31	<p>Kvartal 4 2020 2021-01-22</p> <p>Det brister emellanåt avseende att rätt uppgifter ligger inlagda i lönesystemet. Inte ovanligt att det handlar om frånvaro som inte noterats korrekt i Medvind och där senare en löneskuld uppstår.</p> <p>Problem angående attest kvarstår men har blivit bättre. Uppstår felaktigheter så som konteringar, missade inrapporteringar på avvikelser i Medvind, scheman som inte är inlagda och även handhavandefel från löneavdelningens sida. Samtliga lönehandläggare tillsammans med administratör/chef har dock i största möjliga mån sett till så att arbetstagarren/uppdragstagararen fått rätt lön. Dels genom att vi på lön gått igenom månatliga listor men även via extra utbetalningar om det varit för sent att åtgärda.</p> <p>(Jeanette Sjölund)</p>
<p>Personsäkerhet i simhallen Risk för läckor av kemikalier.</p>	12	<p>Övning för att pröva den framtagna rutinen Övning för att pröva den framtagna rutinen</p>	<p>👇 Ej genomförd</p>	Karl-Olof Petersson Catharina Åbom-Häll	2019-01-01 2020-04-30, 2020-08-30, 2020-12-30 2020-12-31	
<p>Representation (central risk) bör arbetas med 2019 Risken vid representation är att redovisningskraven ej följs.</p>	4	<p>Stickprovskontroller vid representation</p>	<p>✔ Genomförd</p>	Karl-Olof Petersson Elisabeth Carlstein	2020-01-01 2020-04-30, 2020-08-30, 2020-12-30 2020-12-31	<p>Kvartal 4 2020 2020-12-23</p> <p>Stickprovskontroll är genomförd på 16 slumpmässigt utvalda fakturor varav sju saknar underlag helt, fyra saknar delvis underlag och fem har komplett underlag.</p> <p>(Linnéa Stockman)</p>
<p>Styrdokument Gamla och inaktuella styrdokument som inte stödjer verksamheten</p>	6	<p>Rapportering Rapportering av beslutad åtgärd.</p>	<p>✔ Genomförd</p>	Karl-Olof Petersson Jeanette Sjölund	2020-01-01 2020-04-30, 2020-08-30, 2020-12-30 2020-12-31	<p>Kvartal 3 2020 2020-09-08</p> <p>Styrdokument inom personalområdet ses över kontinuerligt och förbättras och förändras utifrån behov samt tas bort då detta är aktuellt.</p> <p>(Jeanette Sjölund)</p>

Riskanalys	Risk	Kontroll	Status	Ansvarig + Rapportering-sansvarig	Startdatum + Av-stämningdatum + Slutdatum	Kommentar
 Uppföljning av avtalstrohet (central risk) Uppföljning av avtalstrohet saknas	6	Kontroll av avtalstrohet Ekonomienheten ska se om och i vilken omfattning förvaltningarna köper eller inte köper av en avtalsleverantör.	 Genomförd	Karl-Olof Petersson Elisabeth Carlstein	2018-03-19 2020-04-30, 2020-08-30, 2020-12-30 2020-12-31	Kvartal 4 2020 2020-12-23 Stickprovskontroller av att inköp sker mot avtal kommer göras under kvartal 4. Ett arbete kommer startas upp i samverkan med förvaltningarna om att minska antal personer som gör inköp. Som en fortsättning av detta arbete kommer information och utbildning ske. Stickprovskontroller har genomförts och inköp sker mot avtal där upphandlat avtal finns. (Linnéa Stockman)
		Stickprovskontroll av leverantörer under beloppet för direktupphandling Stickprovskontroll av leverantörer under beloppet för direktupphandling	 Genomförd	Karl-Olof Petersson Elisabeth Carlstein	2019-02-19 2020-01-31, 2020-02-29, 2020-03-29, 2020-04-29, 2020-05-29, 2020-06-29, 2020-07-29, 2020-08-29, 2020-09-29, 2020-10-29, 2020-11-29, 2020-12-29 2020-12-31	Kvartal 4 2020 2020-12-23 Stickprovskontroll har genomförts och inköp under beloppet för direktupphandling sker övervägande mot avtal med vissa avvikelser som när exempelvis produkten varit slut hos avtalsleverantören och då inhandlats av annan leverantör. (Linnéa Stockman)

4 Rapporterade avvikelser

Kommentar avvikelse

5 Rapportering till nämnd

Att diskutera på nämnden:

- Uppföljning av tidigare åtgärder p.g.a. avvikelser och åtgärdsplanen
- Uppföljning att kontroll skett enligt plan.
- Resultatet av genomförda kontroller.
- Eventuella avvikelser och åtgärd mot bakgrund av avvikelsen.
- Hur arbetet med intern kontroll kommuniceras.
- Övriga frågor.

6 Rapportering till Kommunstyrelsen

Att diskutera i Kommunstyrelsen:

- Uppföljning av tidigare åtgärder p.g.a. avvikelser och åtgärdsplanen.
- Genomförda kontroller jämfört med nämndens interna kontrollplan
- Resultatet av genomförda kontroller och åtgärder
- Konstaterade avvikelser
- Åtgärder mot bakgrund av konstaterade avvikelser
- Kommentarer till uppföljningen som klargör och utvecklar vad som uppnåtts arbetet, effekten av arbetet med intern kontroll samt hur nämnden ska komma till rätta med avvikelserna.
- Hur arbetet med intern kontroll kommuniceras.
- Sist ska en utvärdering av hur arbetet med intern kontroll fungerar framgå - dels det som fungerar bra, dels det som behöver utvecklas.